

kender imidlertid, at en vis Enhed i Ledelsen af de grønlandske Sager her i Landet vil frembyde Fordele, og vil derfor ogsaa kunne gaa ind paa, at det grønlandske Kirke- og Skolevæsen underlægges en i Danmark boende Direktør. Dog holde de for, at Kirke- og Skolevæsenets Interesser ikke vil være tilstrækkeligt sikrede ved at Direktøren ganske underlægges Indenrigsministeriet; de ønske derfor, at Direktøren, for saa vidt angaar Kirke- og Skolesager, sorterer under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der maa antages at have mest Forstaaelse af Kirkens og Skolens Opgaver. De fremhæve desuden, at den grønlandske Kirke vil blive løsrivet fra sin Forbindelse med Kirken i Danmark, naar de grønlandske Kirkesager henlægges under Indenrigsministeriet, og at dette let vil medføre, at det grønlandske Kirkeliv stagnerer. Man har i saa Henseende henvist til Forholdene i Vestindien, hvis Kirkevæsen henlægdes fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Finansministeriet for at bestyres under dette i Forbindelse med de øvrige vestindiske Sager, men atter udskiltes fra disse, da det havde vist sig, at denne Forbindelse ikke var til Held for Kirkens Triksel.

Det maa nu vel antages, at denne Henviſning til de Erfaringer, der ere gjorte med Hensyn til Vestindien, er af mindre Betydning paa Grund af, at Styrelsen af de vestindiske Øer er ganske forskellig fra Styrelsen af Grønland, ligesom Forholdene ogsaa i øvrigt ere ganske uensartede. Regeringen har dog ikke ment at kunne se bort fra de af de grønlandske Præster anførte Betragtninger og det af dem udtalte Ønske om at forblive under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og har derfor samt for at bevare Kirke- og Undervisningsministeriets Initiativ i Kirke- og Skolesager ved Udarbejdelsen af det foranstaaende Lovforslag taget Hensyn hertil. Der vil dog ved Lovforslaget være aabnet Mulighed for det Samarbejde mellem de forskellige Faktorer, som man hidtil har savnet, og dette Samarbejde vil formentlig blive yderligere fremmet ved den i Lovforslagets § 1, 3die Stykke optagne Bestemmelse om, at Sager, der efter Lovene af 1. April 1905 og 27. Maj 1908 for Tiden skulle afgøres af den paagældende Minister, fremtidig kunne henlægges til Direktørens Afgørelse. Mange Sager, der ikke ere af saa indgribende Karakter, at de bør forelægges for vedkommende Ministerium, ville

da faa en ensartet Afgørelse af en Embedsmand, af hvem der vil kunne kræves et ganske særligt Kendskab til de grønlandske Forhold, og som overfor de tvende Ministerier vil kunne fremsætte Forslag om Reformen af gennemgribende Art.

Angaaende Kirkens og Administrationens indbyrdes Stilling i Grønland foreslaar man ingen Forandringer. Inspektøren vil ikke faa Indfyldelse paa Kirkens og Skolens Sager, og Præsterne ere kun for saa vidt undergivne Inspektøren, som de ere pligtige at efterkomme de Bestemmelser, der gives af ham i hans Egenskab af den øverste verdslige Øvrighed i Landet.

Den Løn, der ved § 1, sidste Stykke foreslaas tillagt Direktøren, svarer til den, der ved Ministeriernes Lønningslov af 22. Marts 1907 er tillagt Departementschefer.

Om Forholdet til Handelen se Bemærkningerne ad § 2.

ad § 2.

Under de Forhandlinger der have været førte angaaende *Forholdet mellem Handelen og Administrationen* har der været næsten Enstemmighed om at bevare den ved Loven af 1908 vundne Ordning, at Salget af de fra Grønland hjemsendte Produkter foregaar merkantilt (købmandsmæssigt); paa andre Punkter har man derimod anset det for gavnligt, at der foretages en Omlægning af Grønserne for Direktørens og Handelschefens Forretningsomraade. Fra alle Sider er det fremhævet, at den økonomiske Side af Handelens Virksomhed er overordentlig betydningsfuld, men at det bestemende for de Principper, hvorefter den grønlandske Administration og Handel bør ledes, i første Række maa være Hensynet til Grønlandernes Vel. Da Handelschefen naturligt vil betragte det som sin Hovedopgave at forøge Handelens Indtægter og formindske dens Udgifter, vil han i flere Tilfælde med Nødvendighed komme til at indtage et andet Standpunkt end den administrerende Direktør, der i væsentlig Grad repræsenterer Grønlandernes Interesser, og dette vil, naar Direktøren og Handelschefen betragtes som sideordnede Myndigheder, medføre Usikkerhed i Styret af Grønland samt desforuden en udstrakt Korrespondance mellem de to Chefer med deraf følgende Tidsspilde og andre Ulemper.

De Forretninger, der for Tiden paa hviler den grønlandske Handel, er: